

6 Μαρτίου 2022

Ο θρήνος του Αδάμ

Πολιτισμός / Βυζαντινή Μουσική

Μιχάλης Κουτσός, Φιλολόγος - Συγγραφέας

Ἐξαποστειλάριον, Τριωδίου ἤχος β' Γυναῖκες ἀκουτίσθητε

Τῆς ἐντολῆς σου Κύριε, παρήκουσα ὁ ἄθλιος,

Την ἐντολή σου, Κύριε παράκουσα, ἐγὼ ὁ ἄθλιος

καὶ γυμνωθεὶς τῆς σῆς δόξης αἰσχύνῃς πέπλησμαι, οἴμοι!

καὶ τῆς τρυφῆς ἐκβέβλημαι τοῦ Παραδείσου εὐσπλαγχνε.

Και ξεγυμνώθηκα ἀπὸ τῆς δόξης σου καὶ γέμισα ντροπή, ἀλίμονό μου.

Και διώχθηκα ἀπὸ τὴν ἀπόλαυση τοῦ Παραδείσου, σπλαχνικέ μου πατέρα.

Ἐλεῆμον ἐλέησον τὸν στερηθέντα

δικαίως τῆς ἀγαθότητος τῆς σῆς.

Εσύ που εἶσαι ἐλεήμων, ἐλέησέ με,

ἐμένα που δίκαια στερήθηκα τὴν καλοσύνη σου.

Σχολιασμός

Ο ὑμνωδὸς στέκεται στὴ γύμνωση τοῦ Αδάμ καὶ τῆς Εύας μετὰ τὴν παρακοή καὶ

αντιπαραθέτει τη γύμνωση από τη θεϊκή δόξα, με την οποία τον τίμησε ο Θεός, και τη στέρηση των αγαθών του Παραδείσου με την ντροπή που ντύθηκε, όταν κατάλαβε τι πήγε και έκανε. Και δεν τον καλύπτει το φύλλο συκής, γιατί μόνο μετά την παρακοή πονήρεψε το μάτι του και είδε ότι ήταν γυμνός, πράγμα που δεν τον ενοχλούσε πριν από την παρακοή. Και μαζί με τον γενάρχη μας Αδάμ πονήρεψε και όλο το ανθρώπινο γένος και βλέπει και φέρεται πονηρά απέναντι στους ανθρώπους. Κι όταν το μάτι του ανθρώπου είναι πονηρό, τότε όλος ο άνθρωπος γίνεται πονηρός.

Δεν μένει τίποτε άλλο παρά το έλεος του Θεού. «Έλεῆμον ἐλέησον με» φωνάζει ο υμνωδός για λογαριασμό μας και δεν παραπονιόμαστε, γιατί δίκαια στερηθήκαμε την αγαθότητα του Θεού, δίκαια τιμωρηθήκαμε για τα σφάλματά μας.

Ἐξαποστειλάριον, Τριωδίου ἤχος β' Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν

Ἀποικισθέντες, Κύριε, Παραδείσου τό πρῶτον

διά τῆς ξύλου βρώσεως,

Διωγμένοι, Κύριε, ἀπό τον Παράδεισο την πρώτη φορά

Γιατί φάγαμε ἀπό το ξύλο της βρώσεως του καλοῦ και του κακοῦ

άντεισήγαγες πάλιν

διά Σταυροῦ καί τοῦ Πάθους σοῦ Σωτήρ καή Θεέ μου,

μας ξανάβαλες πάλι μέσα στον Παράδεισο

με τον Σταυρό και το Πάθος Σου, Σωτήρα και Θεέ μου

δι' οὗ ἡμᾶς ὀχύρωσον τήν Νηστείαν πληρῶσαι ἀγνοπρεπῶς

καί τήν θείαν Ἑγερσιν προσκυνῆσαι τό Πάσχα τό σωτήριον

σέ Τεκούσης πρεσβείαις.

Γι αυτό κάνε μας δυνατούς να τηρήσουμε την νηστεία με αγνή καρδιά

και να προσκυνήσουμε την Θεία Ἑγερση

που είναι για μας το σωτήριο Πάσχα

με τις πρεσβείες αυτής που σε γέννησε.

Σχολιασμός

Εδώ γίνεται αντιπαράθεση ανάμεσα στο ξύλο του Παραδείσου, από το οποίο έφαγε και τιμωρήθηκε με θάνατο, και στο ξύλο του Σταυρού, από το οποίο προήλθε η σωτηρία του ανθρώπου. Ο Θεός θέλησε να σώσει τον άνθρωπο με το ίδιο ξύλο που τιμωρήθηκε, με το ίδιο ξύλο και να τον σώσει, όμως σ' αυτό ξύλο δεν υπήρχαν μήλα για ευαρέστηση αλλά η σταυρωμένη αγάπη από την οποία προήλθε η ζωή και η ανάσταση. Όπως η βρώση ήταν η αιτία της εξώσεώς μας από τον Παράδεισο έτσι και η Νηστεία είναι ο μόνος δρόμος για να γυρίσουμε και πάλι στον Παράδεισο. Η εκκλησία την Μ. Τεσσαροκοστή μας δίνει αυτήν την ευκαιρία, ώστε «*ἀγνοπρεπῶς*», δηλαδή με καθαρή καρδιά να αξιωθούμε να δούμε με τα μάτια της ψυχής μας την Θεία Ἑγερση, το Θείο Πάσχα. Αυτό όμως θα το πετύχουμε μόνο με τις πρεσβείες της μάνας που γέννησε τον Χριστό, της Θεογεννήτριας Μαρίας.

Στιχηρά Ἰδιόμελα τοῦ Τριωδίου Ἦχος πλ. α΄

Οἶμοι! ὁ Ἀδάμ, ἐν θρήνῳ κέκραγεν,

ὅτι ὄφεις καὶ γυνή θεϊκῆς παρρησίας με ἔξωσαν,

Αλίμονό μου, ἔσκουζε ὁ Ἀδάμ με θρήνο

Γιατί το φίδι καὶ ἡ γυναίκα με ἀπομάκρυναν

ἀπὸ τὴν θεϊκὴ παρουσία

καὶ Παραδείσου τῆς τρυφῆς ξύλου βρώσις ἠλλοτρίωσεν.

Καὶ ἡ βρώση τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς

με ἀποξένωσε ἀπὸ τὴν ἀπόλαυση τοῦ Παραδείσου

Οἶμοι! οὐ φέρω λοιπὸν τό ὄνειδος,

ὁ ποτέ βασιλεὺς τῶν ἐπιγείων πάντων κτισμάτων Θεοῦ,

νῦν αἰχμάλωτος ὤφθην ὑπὸ μιᾶς ἀθέσμου συμβουλῆς,

Αλίμονό μου, πῶς νὰ υποφέρω τέτοια ντροπή

Εγώ που ήμουν κάποτε βασιλιάς σε όλα τα επίγεια κτίσματα του Θεού

Τώρα εμφανίστηκα σαν ένας αιχμάλωτος

Εξαιτίας μιας συμβουλής έξω από τους θεσμούς που υπήρχαν

καί ὁ ποτέ δόξαν ἀθανασίας ἠμφιεσμένος

τῆς νεκρώσεως τὴν δορὰν ὡς θνητός ἐλεεινῶς περιφέρω.

Εγώ που κάποτε ήμουν ντυμένος με τη δόξα της αθανασίας

Τώρα περιφέρομαι ως ελεεινός θνητός φορώντας τη φθορά της νέκρωσης

Οἶμοι! τίνα τῶν θρήνων συνεργάτην ποιήσομαι;

Αλίμονο ποιον θρήνο να έχω συνεργό

Ἄλλά σύ Φιλάνθρωπε, ὁ ἐκ γῆς δημιουργήσας με,

εὐσπλαγχνίαν φορέσας

τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ ἀνακάλεσαι

καί σῶσον με.

Αλλά Εσύ Κύριε Φιλάνθρωπε, Εσύ που με δημιούργησες από το χώμα

Εσύ που φόρεσες το ρούχο της ευσπλαχνίας

Απάλλαξέ με από τη δουλεία του εχθρού

Και σώσε με.

Σχολιασμός

Στο ιδιόμελο αυτό ο υμνωδός παρουσιάζει τον Αδάμ να δικαιολογείται και να ρίχνει το φταίξιμο στο φίδι και στη γυναίκα του. Όχι ότι και αυτοί δεν ευθύνονται αλλά την τελική ευθύνη την έχει ο ίδιος που παρασύρθηκε τόσο από το φίδι όσο και από τη γυναίκα του. Το αποτέλεσμα είναι ένα: το ότι στερήθηκε τη δυνατότητα να είναι κοντά στον Θεό και να τον απολαμβάνει από την μια και από την άλλη να τον αλλοτριώσει η βρώση του ξύλου, δηλαδή η παράβαση της εντολής. Η παράβαση της εντολής σημαίνει έλλειψη εμπιστοσύνης στο Θεό και πίστη στον Σατανά, ο οποίος τον παγίδευσε χωρίς να το καταλάβει. Δεν μπορεί να υποφέρει την ντροπή λέει αλλά δεν μετάνιωσε και δεν ζήτησε συγνώμη από τον

Θεό αλλά απλώς μεταμελήθηκε. Η μετάνοια είναι του Θεού, η μεταμέλεια του Σατανά, ο οποίος επιδιώκει τον θάνατό μας, όπως το επεδίωξε και πέτυχε με τον Ιούδα, ο οποίος και αυτός μεταμελήθηκε αλλά «απελθών απήγγατο».

Αναλογίζεται πώς ήταν και πώς κατάντησε. Ήταν βασιλιάς όλης της κτίσεως και έγινε αιχμάλωτος για μια εξωθεσμική και αδικαιολόγητη παρακοή. Ήταν ντυμένος με τη θείκη δόξα της αθανασίας και τώρα ντύθηκε με την προβιά της φθοράς και του θανάτου και έτσι περιφέρεται ελεεινός και τρισάθλιος. Δεν υπάρχουν λόγια, δεν υπάρχουν κλάματα και οδυρμοί για το κακό που έκανε. Κι όμως υπάρχει μια ελπίδα. Όσο μεγάλο κι αν είναι το παράπτωμα, τόσο μεγάλη και ακόμη πιο μεγάλη, ή μάλλον άπειρη, η φιλανθρωπία του Θεού πατέρα. Είναι αυτός που φόρεσε την ευσπλαχνία και δημιούργησε τον άνθρωπο. Αναγνωρίζει, λοιπόν, την αιχμαλωσία και την δουλεία στον Παμπόνηρο εχθρό και ζητάει να τον ανακαλέσει και να τον σώσει.

Ἦχος πλ. α΄

**Τό στάδιον τῶν ἀρετῶν ἠνέωκται,
οἱ βουλόμενοι ἀθλῆσαι εἰσέλθετε,**

ἀναζωσάμενοι τόν καλόν τῆς Νηστείας ἀγῶνα·

Το στάδιο της άσκησης των αρετών έχει ανοίξει

Όσοι θέλετε να αγωνιστείτε μπέστε μέσα

Αναλαμβάνοντας τον αγώνα τον καλό της Νηστείας.

οἱ γάρ νομίμως ἀθλοῦντες, δικαίως στεφανοῦνται,

Γιατί όσοι αθλούνται νόμιμα, δίκαια στεφανώνονται.

καί ἀναλαβόντες τήν πανοπλίαν τοῦ Σταυροῦ,

τῷ ἐχθρῷ ἀντιμαχησώμεθα,

Κι αφού φορέσετε την πανοπλία του Σταυρού

Αντιπαραταχθείτε στον εχθρό

ὡς τεῖχος ἄρρηκτον κατέχοντες τήν Πίστιν,

καί ὡς θώρακα τήν προσευχήν,

καί περικεφαλαίαν τήν ἐλεημοσύνην,

έχοντας ως τείχος απαρασάλευτο την Πίστη

και ως θώρακα την προσευχή

και ως περικεφαλαία την ελεημοσύνη.

ἀντί μαχαίρας τήν νηστείαν,

ἣτις ἐκτέμνει ἀπό καρδίας πᾶσαν κακίαν.

Αντί για κοφτερό μαχαίρι να έχετε την Νηστεία

Η οποία αποκόπτει από την καρδιά κάθε κακία.

Ὁ ποιῶν ταῦτα, τόν ἀληθινόν κομίζεται στέφανον,

παρά τοῦ Παμβασιλέως Χριστοῦ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως.

Αυτός που κάνει αυτά παίρνει το αληθινό στεφάνι

Από τον Παμβασιλέα Χριστό την ημέρα της κρίσης.

Σχολιασμός

Το Στάδιο στο οποίο θα αγωνιστούμε για την απόκτηση αρετών είναι η Μ. Τεσσαρακοστή, η οποία αρχίζει την Καθαρά Δευτέρα μετά την Κυριακή της Τυρινής. Επομένως η περίοδος αυτή αρχίζει και το Στάδιο ήδη έχει ανοίξει και περιμένει τους αθλητές. Δεν είναι υποχρεωτική η συμμετοχή στους αγώνες αυτούς, για αυτό και ο υμνωδός λέγει να μπουνε μέσα στο Στάδιο όσοι θέλουν να αθληθούν. Ο πρώτος αγώνας που θα γίνει στο Στάδιο αυτό είναι ο αγώνας της Νηστείας, ο οποίος είναι καλός για τα καλά αποτελέσματα που έχει.

Κάθε αγώνισμα έχει τους κανονισμούς του, το ίδιο και το αγώνισμα της Νηστείας. Αν λοιπόν αγωνιστούμε νομίμως, δηλαδή σύμφωνα με τον κανόνα της Νηστείας, τότε δίκαια θα φτάσουμε στο τέρμα και θα στεφανωθούμε. Με ποια όπλα όμως θα αγωνιστούμε ενάντια στον πολυμήχανο εχθρό; Με την πανοπλία που μας δίνει ο Σταυρός του Κυρίου, ο οποίος από σύμβολο αισχύνης έγινε σύμβολο νίκης, γιατί ο Κύριός μας πεθαίνοντας πάνω στον Σταυρό νίκησε «θανάτω θάνατον πατήσας».

Πέρα όμως από την πανοπλία του Σταυρού η εκκλησία μας μάς παρέχει και άλλα όπλα, όπως την πίστη που μόνο με τείχος μπορούμε να την παρομοιάσουμε. Η πίστη προφυλάγει όλους τους πιστούς, προσωπικά όμως ο καθένας πρέπει να έχει την προσευχή ως θώρακα, για να αντιστέκεται στα χτυπήματα του εχθρού, την ελεημοσύνη που μας προφυλάγει από τα χτυπήματα του εχθρού στο κεφάλι. Όλα αυτά όμως είναι για την άμυνά μας, ενώ για την επίθεσή μας είναι η Νηστεία, η οποία με το κοφτερό της μαχαίρι κόβει κάθε κακία από την καρδιά και δεν την αφήνει να αναπτυχθεί. Επομένως έχουμε πόλεμο και καλούνται οι μαχητές του Χριστού να πολεμήσουν και να νικήσουν. Ο πόλεμος όμως αυτός δεν είναι εύκολος, γιατί είναι αόρατος και πνευματικός. Το τροπάριο αυτό μας θυμίζει το αντίστοιχο χωρίο του Απ. Παύλου, από το οποίο ενδεχομένως να έχει εμπνευστεί:

« 6.12 ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. 6.13 διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. 6.14 στηῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, 6.15 καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, 6.16 ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ [τά] πεπυρωμένα σβέσαι. 6.17 καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ἧ ἔστιν ῥῆμα θεοῦ, 6.18 διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, (Προς Εφεσ.. 6,12-18).

Δεν ἔχει σημασία οἱ μικροδιαφορές τῶν κειμένων, ὅση σημασία ἔχει ὅτι ἔχουμε νὰ κάνουμε με πόλεμο καὶ ὅτι πρέπει νὰ οπλιστοῦμε με τὰ ὅπλα, που μας παρέχει ἡ ἐκκλησία, γιὰ νὰ βγούμε νικητές

Ένα ἄλλο ἰδιόμελο τῆς Τυρινῆς

αναφέρεται στὴ μεγάλη σημασία που ἔχει ἡ Νηστεία.

Ἦχος πλ. β΄

Ἀδάμ τοῦ Παραδείσου διώκεται, τροφῆς μεταλαβῶν ὡς παρήκοος,

*Ο Αδάμ διώχνεται από τον Παράδεισο, γιατί παράκουσε
και πήρε την τροφή που δεν έπρεπε.*

Μωσῆς θεόπτης ἐχρημάτισε,

νηστεία τά ὄμματα τῆς ψυχῆς καθηράμενος.

*Ο Μωυσῆς εἶδε με τα ἴδια του τα μάτια τον Θεό,
αφού καθάρισε τα μάτια της ψυχῆς του με τη νηστεία.*

Διό τοῦ Παραδείσου οἰκήτορες γενέσθαι ἐπιποθοῦντες,

ἀπαλλαγῶμεν τῆς ἀλυσιτελοῦς τροφῆς, καί Θεόν καθορᾶν ἐφιέμενοι,

Κι αφού θέλουμε να γίνουμε κάτοικοι του Παραδείσου

Ας απαλλαγούμε από την ανώφελη τροφή,

γιατί επιθυμούμε να δούμε κι εμεῖς τον Θεό

Μωσαϊκῶς τήν τετράδα τῆς δεκάδος νηστεύσωμεν,

προσευχῇ καί τῇ δεήσει εἰλικρινῶς προσκαρτεροῦντες,

Κι ὅπως ο Μωυσῆς να νηστεύσουμε τις τέσσαρις από τις δέκα ἡμέρες

Δείχνοντας εἰλικρινή καρτερία με προσευχή και με παράκληση

κατευνάσωμεν τῆς ψυχῆς τά παθήματα,

ἀποσοβήσωμεν τῆς σαρκός τά οἰδήματα,

Ας κατευνάσουμε τα πάθη της ψυχῆς μας

Και ας εξαφανίσουμε τα πρηξίματα της σάρκας

κοῦφοι πρός τήν ἄνω πορείαν μετίωμεν,

κι ἔτσι ανάλαφροι ας πάρουμε την ανοδική πορεία

ὅπου αἱ τῶν Ἀγγέλων χορεῖαι, ἀσιγήτοις φωναῖς,

τὴν ἀδιαίρετον ἀνυμνοῦσι Τριάδα

καθορᾶν τὸ ἀμήχανον κάλλος καὶ δεσποτικόν.

ὅπου οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων με ἀσίγαστε φωνές

ἀνυμνοῦν τὴν ἀδιαίρετη Τριάδα

καὶ ατενίζουσι τὴν ἀφοπλιστικὴν καὶ βασιλικὴν ομορφίαν.

Ἐκεῖ ἀξιώσον ἡμᾶς, Υἱέ Θεοῦ ζωοδότα,

τούς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας συγχορεῦσαι ταῖς τῶν Ἀγγέλων στρατιαῖς,

ταῖς τῆς τεκούσης σε Μητρός Χριστέ πρεσβείαις,

καὶ Ἀποστόλων καὶ τῶν Μαρτύρων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Εκεῖ ἀξίωσέ μας, Υἱέ Θεοῦ Ζωοδότη,

ἐμὰς ποὺ ἔχομε στηρίζει τὶς πεποιθήσεις μας σὲ Σένα,

να εἴμαστε στὸν ἴδιο χορὸ με τοὺς Ἀγγέλους

με τὶς πρεσβεῖες τῆς μητέρας σου ποὺ σε γέννησε, Χριστέ μου

καὶ ὅλων τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Μαρτύρων καὶ ὅλων τῶν Ἁγίων.

Σχολιασμός

Πρόκειται γιὰ τὴν ἐκδίωξη τοῦ Ἀδάμ ἀπὸ τὸν Παράδεισο. Παράλληλα ἀναφέρεται καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐκδίωξής του, ποὺ δὲν εἶναι κανένα ἐγκλημα, ἀλλὰ γιατί ἔφαγε κάτι. Καὶ θὰ ἔλεγε κανεὶς τόσο σοβαρὸ εἶναι αὐτό, ὥστε νὰ ἐκδιωχθεῖ ἀπὸ τὸν Παράδεισο; Ναι εἶναι σοβαρὸ, ὅταν αὐτό εἶναι ἀπαγορευμένο. Ὁ Ἀδάμ παράκουσε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι ἔδειξε μὲ τὴν παρακοήν του ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης στὸν Θεό. Στὸ ἀντίθετο ἄκρο κινήθηκε ὁ Μωυσής, ὁποῖος μὲ τὴν νηστεία καθάρισε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του καὶ εἶδε τὸν Θεό, ἐγένε θεόπτης.

Ἄν τώρα καὶ ἐμεῖς θέλομε νὰ γίνουμε κάτοικοι τοῦ Παραδείσου, πρέπει νὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ τὴν τροφήν ποὺ μας εἶναι ἀνώφελη, ἀφοῦ ἐπιθυμοῦμε νὰ δούμε καὶ ἐμεῖς τὸν Θεό. Εἶναι ἐντυπωσιακὸ πόση σημασία δίνεται στὴν ἀποφυγὴ τῆς τροφῆς, πράγμα ποὺ τὸ βλέπομε καὶ στὴν τεσσαρακονταήμερη νηστεία τοῦ Χριστοῦ στὴν ἔρημο καὶ στὴν θέσπιση τῆς νηστείας τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς. Γιὰ τὸ

λόγο αυτό και οι ασκητές νηστεύουν όλο τον χρόνο. Όμως πιο σημαντικός είναι ο λόγος της αποφυγής της τροφής, που δεν είναι άλλος από την υπακοή στο Θέλημα του Θεού. Καμιά τροφή δεν είναι αμαρτωλή, αμαρτωλός γίνεται ο άνθρωπος, όταν έχει εντολή να μην φάει, και τρώει.

Παράδειγμα νηστείας είναι και ο Μωυσής, που νήστευε τέσσερις στις δέκα φορές, γι αυτό και καλούμαστε να τον μιμηθούμε, αλλά παράλληλα με την νηστεία πρέπει να κάνουμε δεήσεις και προσευχές με κάθε ειλικρίνεια. Τα αποτελέσματα τα προσευχής είναι να κατευνάσουμε τα πάθη της ψυχής και να αποφύγουμε τις αρρώστιες του σώματος, για να ανεβαίνουμε πιο ανάλαφροι στην ανοδική πορεία. Το κέρδος αυτής της προσπάθειας δεν είναι μικρό, διότι θα αντικρίσουμε τους χορούς των αγγέλων, οι οποίοι ασταμάτητα υμνολογούν την Τριαδική Θεότητα και ατενίζουν την ακαταμάχητη δεσποτική ομορφιά. Δεν είναι βέβαια μικρό τα να είμαστε μαζί με τους αγγέλους και να υμνολογούμε τον Θεό, πράγμα που θα μας γεμίζει με απόλυτη ευφροσύνη.

Αυτό ζηλεύει ο υμνωδός και αυτό ζητάει από τον Ζωοδότη Υιό του Θεού. Όμως επειδή μόνοι μας δεν μπορούμε να το καταφέρουμε, καταφεύγουμε στις πρεσβείες της μητέρας του, της Παναγίας, και των Αποστόλων και των Μαρτύρων και όλων των Αγίων, οι οποίοι αξιώθηκαν να γευτούν αυτήν τη χαρά.

%kjhgdf%

<https://bit.ly/3pF3nPr>